

Trimśikā Vijñaptimātratā siddhiḥ

१४.१०.२१ . १४

Namo sarvavide

ātmadharmopacā/ro hi vividho yaḥ - pravartate /

vijñānapariṇāme 'sau pariṇāmaḥ sa ca tridhā // 1 //

vipāko mananākhyas ca vijñaptir viṣayasya ca /

tatrālayākhyam vijñānam vipākaḥ sarvabījakam // 2 //

asamvidita-kopādi-sthānavijñaptiⁱkaṅ ca tat /

sadā sparśamanaskāravitsamjñācetanānvitam // 3 //

upekṣā vedanā tatrānivṛtāvyaḅṛtaṅ ca tat /

tathā sparśādayaḥ tac ca vartate srotasaughavat // 4 //

tasya vyāvṛttir arhattve tad āśṛitya pravartate /

tadālambaḁ manonāma vijñānaḁ mananātmakam // 5 //

kleśaiś caturbhiḥ sahitam nivṛtāvyaḅṛtaiḥ sadā /

ātmadṛṣṭyātmamohātmamānātmāsnehasamjñitaiḥ // 6 //

yatrajas tanmayair anyaiḥ sparśādyaiś ca arhato na tat /

~are

na nirodhasamāpattau mārga lokottare na ca // 7 //

dvitīyaḥ pariṇāmo 'yam tṛtīyaḥ śaḍvidhasya yā /
viśayasyopalabdhiḥ sā kuśalākuśalādvayā // 8 //

sarvatragair viniyataiḥ kuśalaiś caitasair asau /
saṃprayuktā tathā kleśair upakleśais trivedanā // 9 //

ś
ādyāḥ sparśādayaḥ chandādhimokṣasmṛtayaḥ saha /
samādhidhībhyāṃ niyatāḥ śraddhātha hrīr apatrapā // 10 //

alobhādi-trayaṃ vīryaṃ praśrabdhiḥ sāpramādikā /
ahiṃsā kuśalāḥ kleśā rāgapratighamūḍhayaḥ // 11 //

a
mānadṛgvicikitsās ca krodhopanāhane punaḥ /
mrakṣaḥ pradāśa irṣyātha mātsaryaṃ saha māyayā // 12 //

śāṭhyaṃ mado vihiṃsāhrīr atrapā styānām uddhavaḥ /
āśraddyaṃ atha kausīdyaṃ pramādo muṣitā smṛtiḥ // 13 //

h
vikṣepo 'saṃprajanyañ ca kaukrīyaṃ middham eva ca /

vitarkaś ca vicāraś cety upakleśā^{śā} dvaye dvidhā // 14 //

pañcānām mūlavijñāne yathāpratyayam udbhavaḥ /
vijñānānām saha na vā taraṅgāṅām yathā jale // 15 //

manovijñānasambhūtiḥ sarvadāsamjñikād rte /
samāpattidvayān middhān mūrccanād apy acittakāt // 16 //

vijñānapariṇāmo 'yaṃ vikalpo yad vikalpyate /
tena tan nāsti tenedaṃ sarvaṃ vijñaptimātrakam // 17 //

sarvabījaṃ hi vijñānaṃ pariṇāmas tathā tathā /
yāty anyonyavaśād yena vikalpaḥ sa sa jāyate // 18 //

karmaṇo vāsanā grāhadvayavāsanayā saha /
kṣīṇe pūrvavipāke 'nyam vipākañ janayanti tat // 19 //

yena yena vikalpena yad yad vastu vikalpyate /
parikalpita evāsau svabhāvo na sa vidyate // 20 //

pratyayo~

paratantrasvabhāvas tu vikalpaḥ ~~pratyayodbhavaḥ~~ /

niṣpannas tasya pūrvena sadā ~~rahita~~tā tu yā // 21 //

rahitā

ata eva sa naivānyo nānanyaḥ paratantrataḥ /

anityatādivad vācyo nādr̥ṣṭe 'smin sa dr̥śyate // 22 //

trividhasya svabhāvasya trividhāṃ niḥsvabhāvatām /

sandhāya sarvadharmāṇāṃ deśitā niḥsvabhāvatā // 23 //

prathamo lakṣaṇenaiva niḥsvabhāvo 'paraḥ punaḥ /

na svayaṃbhāva etasyety aparā niḥsvabhāvatā // 24 //

dharmāṇāṃ paramārthaś ca sa yatas tathatāpi saḥ /

sarvakālam tathābhāvāt saiva vijñaptimātratā // 25 //

yāvad vijñaptimātratve vijñānam nāvatiṣṭhate /

grāhadvayasyānuśayas tāvan na vinivartate // 26 //

vijñaptimātram evedam ity api hy upalambhataḥ /

sthāpayann agrataḥ kiñcit tanmātre nāvatiṣṭhate // 27 //

yadā tv ālambanam jñānam naivopalabhate tadā /

sthitam vijñaptimātratve grāhyābhāve tadagrahāt // 28 //

acitto 'nupalambho 'sau jñānam lokottarañ ca tat /

āśrayasya parāvṛttir dvidhādauṣṭhulyahānitah // 29 //

sa evānāsravo dhātur acintyaḥ kuśalo dhruvaḥ /

sukho vimuktikāyo 'sau dharmākhyo 'yam mahāmuneḥ // 30 //

若時於所緣
智都無所得
爾時住唯識
離 = 取相故

無得不思議
是出世間知
捨二粗重故
便證得轉依

此即無漏界
不思議善常
安樂解脫身
本牟尼名法
大